

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravnništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 84.

V Ljubljani, v ponedeljek 13. aprila 1896.

Letnik XXIV.

Občni zbor kat. polit. društva.

Včeraj se je vršil v kat. domu občni zbor kat. političnega društva. Zboru je predsedoval društveni načelnik poslanec Klun, ki je navzoče društvenike pozdravil ter obširneje pojasnjeval težavno stališče, katero imajo poslanci naše stranke v drž. in dežel. nem zboru. Treba zato velike previdnosti in vstrajnosti, da se srečno pričeto delo krepko nadaljuje, da ohranimo naš narod zvesti stari zastavi naših očetov. Katoliško - narodna stranka je ostala vedno zvesta svojim načelom, dočim se je tem načelom v zadnjem času nasprotna liberalna stranka na najočitnejši način izneverila. — Ko se je snovala koalicija pred par leti, so se od strani nemških veleposestnikov tudi naši stranki stavili jednaki pogoji, kakoršne so sedaj slovenski liberalci izpolnili nemškemu veleposestniku, a naša stranka je odklonila vse te pogoje, ker ni mogla omadeževati svoje narodne zastave. Čim manj pa se smemo zanašati na naše domače nasprotnike, tem bolj moramo vsi somišljeniki delovati za blagor našega naroda. Zato pa pred vsem treba složnega jednotnega postopanja, treba da vsakdo podredi in posveti svoje moči skupnemu namenu. V tem smislu je deloval tudi odbor katol. polit. društva, in se nada, da se s takim delovanjem zadovolji tudi občni zbor.

Društveni tajnik dr. Ig. Žitnik poroča o delovanju društva v minulem letu približno tako:

Ker vsi navzoči gg. društveniki zasledujete dogodke javnega življenja, hočem si nalogo svojo olajšati ter omenjati le važnejih stvari.

Zadnji občni zbor se je vršil dne 20. januarja 1895. Predsednik preč. g. kanonik Klun je v daljšem govoru pojasnjeval politične razmere v Avstriji in posebe v slov. domovini ter našteval vzroke, zakaj so on in njegovi tovariši ostali v konservativnem klubu, zakaj in doklej hočejo vstrajati v tej zvezi tudi v prihodnje.

Tajnik gosp. dr. Gregorič je prečital obširno poročilo o društvenem delovanju in blagajnik gospod Ivan Peterca je poročal o denarnem stanju.

V odbor za l. 1895 so bili izvoljeni gg.: Dr. Gregorič, A. Kalan, kanonik Klun, dr. Krek, dr. Papež, Fr. Povše, L. Ravnikar, dr. Šusteršič, Feliks Stegnar, dr. Žitnik; kot nam. gg. A. Belec in dr. I. Janežič; kot pregledovalca računov gg. I. Pichler in prof. A. Zupančič. V seji dne 23. jan. 1895 se je odbor konstituiral ter izbral preč. g. kanonika Kluna predsednikom, prvim podpredsednikom g. dr. Gregoriča, drugim podpredsednikom g. ravnatelja Fr. Povšeta, blagajnikom gosp. F. Stegnarja in tajnikom poročevalca.

Odbor je imel 14 sej, v katerih je obravnaval društvene stvari ter se posvetoval o volitvah v mestni zbor ljubljanski in o dopolnilni volitvi za državni zbor v skupini dolenskih mest. Meseca avgusta se je osnoval osrednji volilni odbor katoliško - narodne stranke za deželnozbornske volitve.

V tem odboru so bili sicer vsi odborniki kat. polit. društva, vendar je ponehalo društveno neposredno javno delovanje, ker je osrednji volilni odbor prevzel priprave za volitve. — Društva namen je: Pospeševati slovenskega naroda duševni in gmojni napredek v verskih, državnih, občinskih, šolskih, gospodarskih in socijalnih zadevah; razširjati mej Slovenci versko, narodno in gospodarsko izobrazbenost; braniti verske, narodne in državne pravice slovenskega naroda in pospeševati ustavni razvoj avstrijske države po geslu: Vse za vero, dom, cesarja!

Da društvo dosega svoj namen, uporablja v to vse zakonito dovoljene pripomočke, vzlasti napravlja društvo na raznih krajih vojvodine Kranjske društvene shode, na katerih se razpravljajo zadeve, ki so važne v verskem, narodnem, narodnogospodarskem ali v političnem oziru, ter poučuje ljudstvo z govori, časniki in knjigami.

Ljudstvo je treba vzgajati za častno in večno življenje, toda ne s publicami, ki niso trajne vrednosti, temveč vzbujati in utrjevati mu je treba zavednost resnice, in to: krščanske resnice. Vtem korenini katoliška zavest, ki obsega vse druge resnice, vsa ona načela, po katerih se mora preosnovati sedanja družba človeška. Zato je naloga, sveta dolžnost vsacega zavednega domoljuba, da v narodu slovenskem razširja, uglaablja in krepi to zavest ter mu s tem ob enem odkriva in pojasnjuje pogoje častnega blagostanja, bodisi v zasebnem, bodisi v skupnem, to je v narodnem, državnem, deželnem, občinskem oziru. To je bistvo, to je namen razvijajoče se krščanske preosnove človeštva in v ožjem okviru namen našega političnega društva.

Očita se nam večkrat, da vznemirjamo ljudstvo, da širimo prepir med narodom ter delamo gaz sovrastvu do političnih nasprotnikov. Tem svojim „prijateljem“ kratko odgovarjamo, da ali ne poznajo ali nočejo poznati idej, ki gibljejo in prekrvajo človeštvo, ter si želé oni turobni mir, oni prisiljeni in navidezni red, ki je znak umirajočega naroda, plod vsestranske gnilobe in odrvenelosti v verskem, narodnem, gospodarskem in političnem oziru; odgovarjamo jim, da živé v duševni lenobi, boječ se za mere in osebne škode, da vedé ali nevedé nasprotujejo veri, krščanskim resnicam; odgovarjamo jim, da boj ni naš namen, temveč sredstvo v dosego namena; razjasnijo naj se pojmi o potrebah in zahtevah življenja, okrepi krščansko mišljenje in delovanje v časni in večni blagor našega naroda; ločijo naj se duhovi iz duhamornega materializma, nezupnosti in brezbriznosti. Kdor tako sodi, tako misli in deluje, ta je naš prijatelj, ker je prijatelj narodov. Politika naša je le v toliko strankarska, v kolikor si osvaja vse, kar je dobrega pri raznih strankah ter se ozira na najvišji namen človekov.

Ta s kratkimi besedami označeni namen je skušalo katoliško politično društvo dosežati v prvi vrsti z raznimi shodi, na katerih so govorniki v

LISTEK

Nekaj ur v Gradcu.

(Dalje.)

Po pravici povem, da sem v tej zadevi več pričakoval v Gradcu. Niti petje niti spremljevanje na orgljah mi ni ugajalo, da si so peli navadni peveci in pevke na koru.

Med mašo in po njej so tam pri neki podobi nekateri molivci zažigali svečke. Te navade na Kranjskem nisem opazil, pač pa na Koroškem. Kakor se vidi, tudi tu mestni ljudje tudi iz boljših stanov radi hodijo v cerkev. Isto sem opazil tudi pozneje pri drugih cerkvah čez dan.

Čudna se mi je pa zdela ta cerkev, ker je gotška in znotraj vsa pobeljena, kar je dela preveč enolično. Na poti na grad, kamor sem bil namenjen, razmišljeval sem si dalj časa in primerjal petje in orgljanje, katero sem ravnokar še čul, z našim v Ljubljani in po deželi. Pri nas se je, hvala Bogu, v tem v zadnjih dvajsetih letih obrnilo mnogo na bolje, k temu pripomoglo je največ „Cecilijno društvo“ in orgljarska šola.

Škoda le, da to oboje zadnji čas nekam hira. Posebno bi bilo pa treba bolj skrbeti za versko življenje teh učencev in cerkvenega duha, zato bi jim ne škodovala v to primerna redna služba božja, duhovne vaje in drugi taki verski pripomočki, pred vsem pa strožja disciplina.

Iz tacega razmišljanja predrami me krasni razgled po Gradcu in okolici, kateri se mi je odprl, ko sem bil komaj na polovici poti proti gradu. Pred vsem pa me je zanimala velikanska ura na grajskem stolpiču. Zato pospešim korake, da bi bil prej na vrhu in da si to reč ogledam bolj od blizu. Čuden možiček je ta stolpiček, pravi pritlikovec z veliko štulo na glavi in, kar je najbolj čudno, z velikansko uro, katera se vidi po vsem Gradcu; vsaj meni je cel čas mojega bivanja v Gradcu dobro služila, ker sem se lahko po njej ravnal. Kazaleci njeni so gotovo dolgi do dva metra in tem primerne so tudi številke.

Rad bi bil ta umotvor pogledal tudi znotraj, a bila so zaprta vsa vrata, zato sem pa od tod toliko lažje pregledal graško mesto ter si določil kraje v njem, katere bi lahko obiskal. Pred vsem me je bodla v oči nova cerkev Jezusovega srca in še nekatere druge cerkve. Sploh se mi je zdel Gradec

iz tega mesta prav podoben Ljubljani, z edino to razliko, da je nekako trikrat večji nego Ljubljana. Dober statistik me bo seveda zavrnil, češ toliko in toliko prebivalcev šteje Gradec; pa mu seveda rad pritrdim, ker sem sodil le na oči. Mislim sem v začetku, da je tu gori manj prostora, a grede okoli grada sem se prepričal, da je tu več poslopij. Na strani proti Muri, kjer je strmina največja, zagledam tir za žično železnico.

Ob času, ko sem jaz bil na gradu, je še železnica mirovala. Ravno prav, ker jaz itak nimam veselja do take, vsaj meni se zdi, vratolomne vožnje. Le pomislite, če bi se vsled moje teže žica utrgala, kakšen štrbunk bi bil, no in pa kakšna škoda — brr! — kedo bi bil pa ta podlistek pisal?! — Te smrtne nevarnosti sem se toraj sam rešil, a pretila mi je menda druga. Od grajske ure sem mi je bil vedno za petami nek pravečati „baraba“, po zunanjosti sojeno nevaren človek. Zmiraj je bil kaci pet korakov za menoj in me meril od nog do glave s svojimi hudobnimi očmi. Ko sem se ustavil na mostu nad žično železnico, stal je tudi on v obližju ter me menda premišljeval, koliko bi bil vreden, oziroma koliko sem pri denarju. Moj ostrí pogled in pa ne ravno malenkostna postava ga je pa opla-

smislu resolucij I. slovensko-katoliškega shoda zbranim množicam pojasnjevali program katoliško - narodne stranke, vzroke gospodarskega propada ter sredstva in pota k boljši bodočnosti. Takih shodov je bilo minolo društveno leto 29. Nekaj jih je sklicalo naše ljubljansko, okoli 20 pa bratska katoliška politična društva po deželi, ki so čvrste postojanke naše organizacije. (Konec sledi.)

Ureditev uradniških plač in profesorji.

(Konec.)

Jednaka krivica se nam pokaže, če primerjamo plačo vadniških učiteljev s plačo malomestnih profesorjev. Vadniški učitelji bodo v bodoče imeli 1100 gld. v stolnih mestih, 1000 gld. pa drugod, akademično izšolani profesor pa komaj za 100, odnosno 200 gld. več! Ali pa voditelji zemljiščnih knjig, ki postajajo iz navadnih kancelistov, bodo v X. činovnem redu brez razločka imeli 1100, 1200, 1300 gld., profesor pa 1200 gld.!

Da so profesorjem zadnje tri kvinkvenije po novem določene na 300 gld., to naj bi očitno bilo nadomestilo za hitrejši advancement drugih uradnikov. Toda to nadomestilo je le navidezno. Če pomislimo, da profesor ne postane kakor jurist definitivno v svojem 26. do 30. letu, ampak večinoma še le v starosti 32. do 36. let ali pa še kasneje, in če dalje upoštevamo ono znano ugonabljanje zdravja pri pouku — povprečna življenjska doba profesorjev znaša, pravijo, komaj 45 let — ondaj je splendornost zadnjih treh kvinkvenij za velik del profesorjev zato iluzorična, ker jo komaj doživijo.

Konečno je tudi povišanje profesorjev v osmi činovni razred čez 10 službenih let samo navidezno. Dočim je sicer pri družih uradnikih z VIII. razredom združena plača 1800, 2000, 2200 gld., ne dobi profesor temeljne plače prav nič več, ampak le aktivitetne doklade se mu zvišajo n. pr. v Ljubljani za 50 gld., po manjših mestih pa za 40 gld. A zato si mora profesor napraviti čisto novo uniformo VIII. razreda, ki ga stane debelih 100 gld. Torej je celo na izgubi! Da bi pa pristoval po vsej pravici profesorjem celo VII. činovni razred, o tem še ne govorimo.

To so najbistvenejše krivice, ki se z novo regulacijo plač nameravajo prizadeti profesorskemu stanu. In kaj bode posledica temu? Pomanjkovalo bode učnih močij še bolj, nego jih že sedaj prav čutno pomanjkuje, in to pomanjkanje bode izvestno vedno rastlo, dokler se ne odpravijo kričeče krivice. Kdo tudi se bode še hotel posvetiti temu stanu, ko bode drugod prišel lažje in prej in do boljšega kruha?

Namesto da bi se torej po regulaciji plač ta stan počvrstil, ki je za državo vendar eminentne važnosti, ker pripravlja naraščaj vsem drugim stanovom, ostraševala se bode mladež le tem bolj od njega. Ako hoče vreditev plač biti res pravična, pasti mora pri profesorjih razločevanje „višje“ in „nižje“ plačilne stopinje in izjednačiti in povišati je vsem temeljno plačo tako, kakor je primerno težavnim študijam, važnosti stanu in jednaki veljavnosti vseh družih uradnikov istega činovnega reda. Saj je samo 1598 takih oseb, ki imajo biti obsojene na

šila, da se je vrnil na kako bolj ugodno prežo. Tudi jaz sem pospešil korake ter prišel mimo drsalnice nazaj v mesto.

Vendar me še zdaj niso zapustile žalostne slutinje, preganjajoče me kakor Erinije. Nič prida mi ni bilo v glavi ni pri srcu ali pa menda v želodecu. Polasti se me misel, kaj ko bi tu nanagloma umrl, kedo bi me poznal. Svoje vizitnice nisem imel nobene seboj. Hitro vzamem kosček papirja iz listnice in nanj zapišem svoje ime in kraj mojega bivanja. Misleč, da mi bo odleglo, grem dalje po mestu, pa nič ni bilo bolje, šele čezdalje bolj se mi je vrtelo v glavi. Slednjič se odločim, da vstopim v bližnjo gostilno. Primem za kljuko, pa zastoj. Troje vrata imam pred seboj. Stojim kakor slovenski Pavliha pred peklom.

Na zadnje butim v vrata in glej ga spačka vsa troja vrata obrnejo se okoli in me porinejo v gostilno. Nekam začuden nad to napravo se ozrem še enkrat nazaj, kako sem tu notri prišel, in se vsedem k mizi, kjer so mi postregli za dobro plačilo in običajno darilo, pregnali pa tudi prejšnje duhomorne misli, katere so prej ko ne prihajale iz lačnega želodca in utrudljive vožnje. (Dalje sledi.)

„nižjo“ plačilno vrsto. Ko bi se tudi tem povišala temeljna plača na 1400 gld., kakor se je vsem uradnikom IX. činovnega razreda, narastli bi troški samo za 319.600 gld. na leto. In za tako svoto naj se razdvoji in bega ves profesorski stan?!

— . . . —

Politični pregled.

V Ljubljani, 13. aprila.

Državni zbor prične z jutrišnjim dnevom z nova svoje delovanje. Na dnevnem redu prve seje je prvo branje predloge gledé podržavljenja severne železnice, drugo branje pokojninskega zakona ter razne došle peticije. Po rešitvi še nekaterih manjših predlog bode obravnavala poslanska zbornica v prihodnjih dneh volilno preosnovo, katera bode zahtevala kakih osem do deset sej. Vlada ima že zagotovljeno dvetretjinsko večino in se torej ni bati kake burneje debate, tem manj, ker so se popolno umirili tudi Mladočehi, ki se nadejajo, da pride za pogodbo z Ogersko na vrsto nemško - češka pogodba. Gledé davčne preosnove se trdi, da se odloži za poznejšo dobo, ker bode nedostajalo časa; mesto te se pa vrši glavna razprava o povišanju uradniških plač. Kakor razvidno, ne bode možno sedanjemu državnemu zboru, rešiti pogodbe z Ogersko in bode zvalil to breme na nove poslance, kar je v mnogih ozirih popolno umestno.

Socijalno - demokratični strankarski shod se je pretečeno soboto zaključil. Zadnji dan zborovanja je bil odmenjen skoro izključno za razpravo o težnjah kmečkega stanu in delavcev na deželi. Zelo bi se motili, ako bi mislili, da so se povodom te razprave res omenjale težnje malih kmetovalcev in se razmotrivala vprašanja, kako te rešiti iz neznosne bede. Povdarjalo se je le, da je jedina socijalna demokracija poklicana v to, da reši kmečki stan, in da je treba povspešiti agitacijo po deželi in oznanjevati socijalistični evangelij. Govorilo se je mnogo tudi o prvem maju, osemurnem delavnem času in enakih znanih zahtevah. Posebno pomenljivo je tudi to, da se je skupščina izrekla proti predlogu osrednjega vodstva, posebno pa poslanca Molkenbuhrja glede boja zoper nacionalizem, kar je zelo neljubo obregnilo židovske vodje. V strankarsko zastopstvo so bili znova izvoljeni najboljši zagovorniki kapitalizma, mej njimi znani dr. Adler, kar je tudi zelo značilno za socijalistična načela. Shod je zaključil predsednik Zeller z živio-klicem na mejnarodno, revolucijonarno socijalno demokracijo, na kar se je odpela delavska himna. S tem so vodje in zastopniki zopet za nekaj časa potolažili nezadovoljne „sodruge“, da jim bodo še nadalje polnili nenasitne „žaklje“.

Podržavljenje severne železnice ima, kakor se poroča, v parlamentarnih krogih mnogo nasprotnikov. — Pred vsem so proti podržavljenju češki in moravski Nemci, ki zlorablajo železnico v svoje ponemčevalne namene. Ravno vsled tega so pa tudi krepki zagovorniki podržavljenja ondodni Čehi, katerim je dobro znano, koliko trpi njihova narodnost. Za to trditev je najboljši vzgled nemška šola v Nimbргу, ki nima družega namena, nego da ponemčuje otroke čeških delavcev. „Ta neznosni položaj“, piše praška „Politik“, „bi se pa znatno zboljšal v slučaju, ako prestopi imenovana železnica v državno upravo. Mej tem, ko je sedaj dobava potrebnih materialij, nastavljanje uradnikov in dr. v rokah dunajske uprave, nemškega ravnateljstva, ki se ozira na vse druge, le ne na češke stanovne, pripade po podržavljenju vodstvo imenovane železnice obratnemu ravnateljstvu državnih železnic, ki se mora ravnati po organizacijskem statutu.“ Iz navedenih vzrokov je popolno umevno, da bode podržavljenje severne železnice gotovo velik napredek v narodnem oziru. S podržavljenjem imenovane železnice se sesuje mogočni steber germanizacije.

Kraljevi komisar v Stettinu namerava v kratkim sklicati izvanredno enketo, ki se bode pečala s provincijalnim in občinskim proračunom. Trdi se, da se uravnajo tem povodom vsi stroški, tudi obligatni, strogo po finančnih razmerah in davčni moči ondodnih prebivalcev. Temeljito se preosnuje tudi davek na pivo, katerega se oprosté najubožnejši, ter davek na živino, ki posebno tlači ubožneje stanovne. Vspeh delovanja novega komisarja se bode pokazal seveda še le pozneje in ne bode posebo ugoden, dokler se temeljito ne preosnové lastninske, najemninske in delavske razmere. Davčna bremena tudi pri najboljši volji ni mogoče znatno znižati,

tem večji vspeh pa bi se pokazal pri pravični razdelitvi zemljišč.

Izguba Italijanov pri Adui. Poročilo, sestavljeno po najnovejših in zanesljivih virih, nam podaje sliko italijanske armade po porazu pri Adui, ki dovolj jasno spričuje, da je bila ta bitka največja v sedanjem stoletju. Iz bitke se je vrnilo skupno 138 častnikov in 3634 vojakov od pehotnih polkov in 25 častnikov in 385 vojakov topničarjev. Potemtakem je padlo skoro dve tretjini vojakov, ako pomislimo, da je šlo v vojsko blizu 10.000 prostakov in 500 častnikov. Ellenova brigada je izgubila 67, Arimondijeva 57 in Dabormidova 36 odstotkov vojakov, topništvo pa celih 70 odstotkov. Ker pa ima Dabormidova brigada zaznamovati najmanj izgubo, akoravno je bila po izpovedbi generalov najdalje časa angažovana na bojnem polju, je sklepati, da je zahteval sramotni beg največ žrtev. Orožja so rešili Italijani komaj polovico, topov pa nobenih.

Razgled po slovanskem svetu.

Konferencija radi srbskocerkvenih zadev v Budimpešti brez vspeha.

Iz Zagreba, 4. aprila.

Znano je, da so proti cerkvenim reformam ogerske vlade prav odločno nasprotovali tudi škofje grško-istočne vere. Na čelu tej borbi se je bil postavil sam patrijarh srbski Branković. Od tistega časa pa do dandanes se je opazilo že večkrat, kako mažarska vlada skuša pri raznih priložnostih avtonomijo grško-istočne cerkve okrnjiti. Borba je naperjena še posebno proti patrijarhu Brankoviću, ki v cerkvenih zadevah ne popušča Mažarom niti za piknico. Najhuje je pa, da vsled te napetosti med državno in cerkveno oblastjo trpe posebno interesi poslednje. Cerkveni odnošaji bi se morali urediti na občem cerkvenem kongresu, ali ker v tej zadevi odločuje ogerska vlada, se ta kongres ne more sklicati, češ da se ne bi mogli pokriti dotični stroški; ali vsakdo je prepričan, da ta trditev ni resnična, marveč, da se hočejo Mažari le na ta način osvetiti patrijarhu, ker jih ne poslušajo, kar oni zahtevajo. Avtonomija grško-istočne cerkve je Mažarom velik trn v oku, kajti po cerkvi se vzdržuje v narodu tudi narodni duh, kar je seveda vedno in vselej na potu mažarske državne ideje. Da se ta avtonomija vsaj deloma omeji, izumil je ogerski ministerski predsednik Banffy neko sredstvo v tako zvanih konferencajih, katere je bil sklical pred nedavnim v Budimpešto. Tukaj se je imelo nekaj skovati proti patrijarhu Brankoviću in drugim škofom, ki niso bili pozvani na ta sestanek. Pisalo se je mnogo o tej zadevi po mažarskih in drugih listih, ali prave resnice vendar nismo mogli zvedeti. Celo iz same razprave na konferenciji v Budimpešti se ni moglo jasno razpoznati, zakaj so prišli toliki zastopniki grško-istočne vere. Četudi so tukaj bili zastopani večidel kimoveci današnje ogerske in hrvatske vlade, vendar se Banffy ni upal na dan s svojo pravo osnovo. Opazil je, da je odpor proti njegovi nameri prevelik. In kakšen pa bi še bil, da so bile zastopane na tej konferenciji vse stranke, ki se bore za svojo cerkveno avtonomijo. Radikalna srbska stranka niti ni bila zastopana po nobenem svojem članu. In ravno ta stranka odločno zahteva, da se skliče kongres čim prej. Morda je Banffy zares imel kako osnovo za ta kongres, ali se ž njo ni upal na dan, kakor zdaj pišejo mažarski časopisi, ter ministra predsednika radi te neodločnosti grdo prijemajo.

Trdi se pa tudi, da se je imel po neki osnovi mažarske vlade premestiti sedež patrijarhov iz sremškega Karlovca v Budimpešto. Da se zgodi to, dobili bi Mažari v roke novo sredstvo za svoje proticerkvene in protinardne osnove. Ta želja mažarske vlade ni nobena tajna, a da se pri omenjeni konferenciji ni upal ž njo na dan odločni Banffy, morajo biti krivi tehtni razlogi. Srbi se seveda bore proti premeščenju sedeža patrijarhije, kajti tudi na ta način bi izgubili velik oslon, ki ga imajo do zdaj v avtonomnem položaju kraljevine Hrvatske. Dokler je sedež patrijarhov na zemljišču hrvatskem, morajo se Mažari ozirati na avtonomijo deželno pa po tem tudi na cerkveno, katere ne morejo sami po svoji volji spremeniti, če tudi bi to radi storili. Čim bode pa sedež premeščen v Budimpešto, ne bode jih vezala nič več deželna avtonomija hrvatska, in ravnali bodo z grško-istočno cerkvijo po svoji volji. In ravno to Mažari hočejo. Oni hočejo po časi odstraniti vse zapreke državne centralizacije, a potem morejo nadaljevati z mažarizacijo tudi tamkaj, kjer do zdaj niso bili lastni. Nas veseli v vsakem pogledu, da so

Hrvati in Srbi tako svestni v tej borbi za svojo cerkveno avtonomijo, proti kateri so se urotili Mažari, ne pa patrijarh Branković z belgrajskim metropolitom proti ogerski državi, kakor to trdijo mažarski časopisi. Da pišejo tudi belgrajski srbski časopisi proti mažarskemu nasilju v cerkvenih zadevah, je čisto naravna stvar, ter gotovo ni potrebno, da bi jih na to nagovarjal sam patrijarh, kakor tudi ne hrvatske opozicijske liste, ki tudi radi tega ostro pišejo proti Banffyju. Tukaj se brani le pravična stvar, za katero so se zavzeli vsi pošteni življi. Mažari pa se hudo varajo, če mislijo, da bodo na tak način zatrli cerkveno in narodno svest hrvatskega in srbskega naroda.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 13. aprila.

(Kapitularni vikarij dr. Ivan Šust) v Trstu je, kakor se nam poroča, precej hudo obolel. Blagega, zaslužnega rojaka priporočamo vsem znancem v molitev.

(V odbor katoliškega političnega društva v Ljubljani) so bili izvoljeni za leto 1896 nastopni gospodje: Dr. V. Gregorič, Andrej Kalan, Karol Klun, dr. Janez Krek, dr. Fr. Papež, Fr. Povše, Lud. Ravnika, Fel. Stegnar, dr. I. Šušteršič, dr. Ign. Žitnik; kot namestnika gg.: Anton Belec, dr. J. Janežič; pregledovalca gospoda: J. Pichler, Anton Zupančič.

(Zanimanje za koncerta „Glasbene Matice“), ki se vršita 14. in 16. t. m., je vseobčno; dokaz za to so večinoma že razprodani sedeži za oba koncerta. Kakor se kaže, treba bo „Glasbeni Matiči“ prirediti še tretji koncert, da more vstreti vsem, ki se želé udeležiti koncerta.

(Slovensko gledališče.) Dasi je bila sobotna predstava izvanredna in poleg tega še benefična, katere poročevalec ne more meriti z istim merilom, kot redne gledališke predstave, poročamo vendar o njej, ker je bila v marsičem zanimiva. Tu sta bila gospod Verovšek kot Karol Moor in gospod Noll, kot Svajcar. Gospodu Verovšku se je sicer tudi v ulogi Karla Moora poznalo, da še ni imel dosti večjih, težavnih ulog, vendar je prav dobro nadomeščal g. Stojkoviča. Gospod Verovšek za sedaj še ne more popolnoma uveljaviti vse poezije sličnih ulog; on pa je tako marljiv in tako talentiran, da se gotovo še popolni, ako se bode drugo sezono ravno tako nanj oziralo, kakor se je koncem letošnje. Operni režiser in pevec gospod Noll pokazal se nam je pri tej predstavi mislečega igralca. Gospod Noll je v prvih letih „Dramatičnega društva“ večkrat z odra elektrizoval občinstvo. Da je nastopil sedaj zopet jedenkrat v drami ter nam s Švajcarjem podal odlomek prejšnjih let slovenskega gledališča, mu je poleg starejšega občinstva hvaležna sosebno mlajša generacija. O Francu Mooru (gospod Inemann) smo že opetovano imeli priliko pisati. Vsakdo mora pripoznati, da je za naš oder težko dobiti boljšega Franca. V soboto ni igral s posebnim veseljem. — Pri resnih momentih je bil čuti smeh, kar se doslej pri naših „Razbojnikih“ še ni zgodilo. Izrecno nam je pohvaliti gospoda Oreška, ki je Spiegelberga igral z umetniškim navdušenjem ter pokazal, kako bi se mu lahko razvil njegov talent, ko bi se mu malo bolj ljubilo studirati. Govoril je prehlavno. Gospod Podgrajski je prevzel komisarja. Komisar gospoda Kranjca, — ki je to pot starega sluga, kljub temu, da ni bil zanj primeren, igral vsaj tako dobro, kakor „prvi član Ciričeve družbe“ g. Vučičević, — bil je boljši in manj pretiran. Gospod Perdan se je za zadnjo predstavo naučil. Imamo se še baviti z gospico Teršev. Njo se proslavlja kot izborna heroino in mi dosedaj nismo tem trditvam prav nič nasprotovali, želeli bi pa, da gospica Terševa svojih efektov ne skuša doseči s takimi sredstvi, s kakeršnimi je hotela florirati pri prvi letošnji predstavi „Mam'zell Nitouche“ simpatična naša najvka. V gledališče jako številno zahajajo tudi taki, katerih gotove stvari ne zanimajo, ostale pa le — motijo. Neradi vlačimo na dan take pri- tožbe — storimo pa to radi tega, ker se bojimo, da bi utegnile pomanjkljive obleke slabo vplivati

na razvoj gledališča. — Hvaliti je živahnost v velikih prizorih, samó glede zadnje scene bi bilo omeniti, da so Karla Moora razven štirih vsi „razboj- niki“ zapustili. V gledališču je bilo precej praznih sedežev. Radi bi še pisali o benefičnih pred- stavah, a mislimo, da bo intendantca že sama ve- dela kaj storiti. Dobro bi bilo, ko bi se odpra- vile iz vzrokov, kateri občinstvu niso neznani. —

(Imenovanja pri pošti) Poštnimi praktikanti so imenovani: Al. Rabusin v Trstu; Nik. Papa- fava v Pulju; Herm. Bernardis, K. Ghigli- anovich, Hen. Rossi, R. Lorinsic in Iv. Tutta v Trstu; Josip Centrič v Ljubljani; Al. Pertot in Anton Rovere v Trstu; Fr. Ber- gant v Ljubljani; Fr. Ficko, A. Tamanini, I. Botinelli in I. Milohnoja v Trstu. — Praktikant Fr. Forster je premeščen iz Zadra v Trst.

(Oseba vest.) Deželni predsednik je imenoval Ernsta Stadlerja pl. Wolfersgrün koncept- nim praktikantom za politično službo na Kranjskem.

(Novo gasilno društvo) se snuje v Velikih Po- ljanah, v polit. okraju kočevskem. Dotična pravila so se že predložila vladi v potrjenje.

(Na Črnučah) razsajajo mej otroci ošpice, vsled česar se je ustavil šolski pouk.

(S Krke.) [Nesreča. — Dar. — Čudno.] Na dan žalostne Matere Božje se je ubil naš cerkvenik Franc Zavodnik. Ometal je zidce po cerkvi, padel z lestvice ter se ponesrečil. Bil je nad 20 let cerkve- nik, točen in obče priljubljen. Bog mu bodi milost- lji! — Presvitli cesar je daroval podružnici sv. Ja- koba v Lesah 100 gld. Lansko jesen si je napra- vila dva nova zvonova, mašna obleka je tudi slaba, denarja pa nima nič. Potrkala je pri dobrotnem vladarju in bila uslišana. — Okrajna šolska oblast je začetkoma šolskega leta zaukazala, da se mora nemudoma opraviti še jedna šolska soba za drugi razred. Že davno pred božičem je bilo vse dogotov- ljeno, a sedaj so nove šolske klopi, deske in drugo lepo zaklenjene, otroci pa so še vedno natlačeni kakor slanki v prejšnji šolski sobi. Čujemo, da mudé v Ljubljani, ker ne določijo letne plače učiteljski moči, ki bo o svojem času prišla semkaj, in zato ni moči razpisati službe. Naša misel je ta-le: Ako morajo nižje šolske oblasti tako hitro ubogati, kakor je bilo treba pri nas jeseni, naj bi bila pa še višja nekoliko urnejša! Za naše revno prebivalstvo je prevelika potrata, da bi moralo vzdrževati zaprtó šolsko sobo z vsemi potrebščinami. Morda bode po- mladna toplota tudi tukaj kaj zbudila, Bog vé.

(Cerkvena glasba.) „Ave“. Sedemnajst Marijinih pesem za mešan zbor, solospve in spremljavo orgelj, zložil Ign. Hladnik, op. 25. Cena 70 kr. „Pange- lingua, in štiri Hymne za procesijo o presvetem Rešnjem Telesu za mešan zbor zložil Ign. Hlad- nik op. 24. Cena 30 kr. Obadva dela ob enem pa s poštnino le 85 kr. Dobi se v Katoliški bukvarni v Ljubljani in pri skladatelju v Novem Mestu, Do- lenjsko.

(Kranjska hranilnica) je razdelila v minolem letu 41.339 gld. za razne podpore in sicer: a) za do- brodelne namene: ljubljanskemu ubož- nemu zavodu 2500 gld., bolniškemu podpornemu in preskrbovalnemu društvu 200 gld., otroški bolnišnici „Elizabetinum“ 580 gld., za podporo ubožnih re- konvalescentov 200 gld., nadzorstvu ubožne hiše za napravo perila 100 gld., ljublj. delav. boln. bla- gajni 100 gold., hiralnici 200 gold., Vincencijevi družbi 700 gld., dekliški sirotišnici 200 gld., Vincen- cijevima podružnicama pri sv. Jakobu in sv. Ni- kolaju po 150 gld., društvu zdravnikov za Kranjsko 450 gld., gospejnemu društvu 750 gld. in ljublj. trgov. boln. in pokojninskemu društvu 300 gld.; skupaj 6580 gld.; b) za učne namene: za obrtne strokovne šole v Ljubljani 1050 gld., v Ko- čevju 500 gld., za obrtne šole v Kranju, Kamniku, Trzinu, Radovljici, Škofji Loki, na Krškem, v Po- stojini, Metliki, Rudolfovem in sv. Vidu po 50 gld., nemškemu šulvereinu 5000 gld., glasbeni šoli fil- harmonične družbe 500 gld., „Glasbeni Matiči“ 200 gld., za šulvereinski otroški vrtec 500 gld., za otroške vrtce v Kočevju, Trzinu in Zagorju po 100 gld., otroški varovalnici v Ljubljani 200 gld., zasebni šoli Ane Sorre v Novem Mestu 50 gld., šolskemu okraju Krško 400 gld., dekliški šoli ubogih sestra

v St. Mihelu pri Novem Mestu 100 gld., za pod- poro revnih dijakov na ljublj. višji gimnaziji 200 gld., na nižji gimnaziji 150 gld., za dijake v Ko- čevju 100 gld., v Kranju 200 gld., v Novem Mestu 100 gld., za dijake na realki 200 gld., na priprav- nicei 300 gld., I. in II. mestni ter uršulinski ljudski šoli po 200 gld., uršulinski šoli v Škofji Loki 100 gld., šoli nemškega šulvereina 100 gld., mestni nem- ški deški šoli 150 gold., slovenski dekliški šoli 100 gold., mestni nemški dekliški šoli 200 gold., deški ljudski šoli v Novem Mestu 100 gld., dekliški šoli ondod in šolam v Kočevju, v Krškem in na Morastu po 50 gold., Lichtenthurnovemu zavodu 150 gld., in za učila 50 gld.; konečno raznim dru- gim zavodom svote od 45—200 gld., skupno 13.545 gld.; c) za obče koristne zavode in dru- štva: gasilnemu društvu v Ljubljani 500 gld., rokodelskemu društvu v Ljubljani 200 gld., v No- vem Mestu, na Vrhniki in v Sentvidu po 50 gld., gospejnemu društvu in društvu rudečega križa po 300 gld., ljudski kuhinji 200 gld., učiteljskemu društvu 100 gld., nemškemu planinskemu društvu 600 gld., kmetijski družbi 100 gld., delavskemu iz- obraževalnemu in pravavarstvenemu društvu 50 gld., društvu pomožnih uradnikov 100 gld., muzejskemu društvu 150 gld., usmiljenim bratom v Kandiji 1000 gld., Theatervereinu 1500 gld., vinogradnikom v Krškem okraju 2500 gld. in raznim drugim do- brodelnim društvom svote od 50—200 gld.; skupno 12.330 gld.

Društva.

(Slov. katol. delavsko društvo) je imelo včeraj zvečer v svojih prostorih običajen dru- šten shod, katerega se je udeležilo precejšno šte- vilo društvenikov. Po otvoritvi in pozdravu društ- venega predsednika g. Pelca se je vršilo slovesno vsprejetje novih članov, kar je napravilo tudi na stare društvenike zelo globok utis. Na to so sledili tej slovesnosti primerni govori. Gg. Gostinčar, Kregar in Bahar so v poljudnih, temeljnih besedah poja- nili novo vstopilim članom glavne namene krščanske socijalne organizacije, ter je ob enem primerjali s popolno nasprotnimi nazori socijalne demokracije. Konečno je kot gost še nastopil č. g. J. Kalan iz Kamnika, ki je v navdušenih besedah omenjal zmago kamniških somišljenikov nad socijalnimi de- mokracijo in liberalci ter izrekel zelo laskavo pohvalo ljubljanskim krščanskim delavcem, ki so mnogo pri- pomagli, da se je v Kamniku zatrla zadnja kal soc. demokracije, z željo, naj bi si društvo pridobilo enakih uspehov tudi drugod. Koncem govora je v splošno zadovoljnost pojasnil pomen društvenega znamenja. Splošno živahno odobravanje je pokazalo, da so besede govornikov, ki so prihajale iz za de- lavski blagor vnetega srca, segale tudi vsakemu glo- boko v srce. K sklepu omeni še predsednik neka- terih društvenih shodov za prihodnje dni ter pove, da bodo krščanski delavci praznovali prvi maj prvo nedeljo v mesecu s sv. mašo na Rožniku, ki bode gotovo najprimernejši način praznovanja.

Telegrami.

Praga, 13. aprila. Pri sobotni dopol- nilni volitvi za državni zbor je izvolila trgov- ska in obrtna zbornica svojega predsednika Vohanko. Nemci se volitve niso vdeležili.

Levov, 13. aprila. Novo osnovani nem- ški konzulat za Galicijo in Bukovino prične svoje poslovanje 15. t. m.

Berolin, 13. aprila. Iz Rima se poroča „Kreuzzeitung“, da so pogajanja s kraljem Menelikom popolno brezvspešna in so se od- ložila na poznejši čas.

Rim, 12. aprila. Po poročilih iz angle- ških virov, namerava Menelik osvojiti Avso in nastaviti tam svojega namestnika. S tem meni preprečiti napade od turške strani.

Pariz, 13. aprila. Po najnovejšem na- črtu namerava senat sicer dovoliti stroške za vojno upravo na Madagaskarju, črtati pa one za civilno upravo. S tem hoče prisiliti senat Bourgeoisa, da odstopi.

Cannes, 13. aprila. Bivši grški minister- ski predsednik Trikupis je umrl v soboto zvečer.

London, 13. aprila. „Times“ poročajo, da so se uprli vsi prebivalci Matabelske po- krajine. Vlada pripozna, da potrebuje 1500 mož, ako hoče pomiriti uporne duhove.

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v **kurznem listu**
zaznamovanih
menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

Novi Jork, 13. aprila. „Worldu“ se iz Washingtona brzojavno poroča, da je predsednik Cleveland pismeno naznanil španski vladi, da goje Zvezne države za Španijo najprijazneje simpatije.

Zobobol olajšujejo

zobne kapljice lekarja Piccolija v Ljubljani (Dunajska cesta), katere so bile odlikovane z Najvišjim priznanjem Nj. c. in kr. Visokosti prejasne gospe prestolonaslednice-vdove nadvojvodinje

Štefanije.

Steklenica velja 20 kr.

126 (50-7) 6

Umrli so:

11. aprila. Marija Tollovitz, železniškega uradnika žena, 39 let, Resljeva cesta 18, plućnica. — Jožef Schager, kovač, 31 $\frac{1}{2}$ leta, Poljanski nasip, 50 letika.

12. aprila. Karol Lampe, konduktirjev sin, 6 mesecev, Kolodvorske ulice 20, plućnica. — Terezija Nachtigal, bivša kuharica, 73 let, Ribje ulice 7, akutni protin.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
11	9. zvečer	735.6	7.4	sr. zah.	oblačno	14
12	7. zjutraj 2. popol.	731.8 729.9	5.0 4.5	sr. zah. sr. sever	oblačno dež	
12	9. zvečer	729.2	4.7	brezv.	oblačno	34.1
13	7. zjutraj 2. popol.	726.5 729.1	3.0 9.5	sl. jz. zah. sr. jv. zah.	dež oblačno	

Srednja temperatura 11. in 12. aprila 9.5° in 4.7° ozir. za 0.6° in 4.4° pod normalom.

Zahvala.

285 1-1

Povodom prenagle smrti naše ljubljene hčerke

VIDE

izreka vsem prijateljem in znancem za sočutje in darovane vence ter udeležitev pri pogrebu najtoplejšo zahvalo

rodbina Fischer.

KAMNIK, dné 11. aprila 1896.

286 1-1

Vsem sorodnikom in prijateljem naznanjam prežuto vest, da je moja ljubljena mati

Jera Belè roj. Pogačar

danes zjutraj ob 10. uri, previdena s sv. zakramenti za umirajočo, v 80. letu svoje dobe preselila se v boljši svet.

Pogreb bo iz hiše št. 8 Lončarske steze v sredo, 15. dan aprila ob 5. uri zvečer.

Svete maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah.

Ljubljana, 13. dan aprila 1896.

Ivan Belè.

Odvetniški koncipijent

sprejme se letos v mojo pisarno.

279 2-1

Dr. Papež.

Najboljše, svetovno
črnilo za čevlje!

Kdor hoče imeti svoje obuvalo lepo temno-črno se lesketajočo in si je želi ohraniti trpežno, kupi naj edino le

Fernolendtovo črnilo za čevlje

c. kr. priv. ustanov. leta 1832 tovarne, ljene na Dunaji.

Povsod v zalogi.

Radi premnogih malovrednih ponarejanj pazi naj se natančno na moje ime: **St. Fernolendt.**

Priporočam tudi ličilo za čevlje, snov za ohranitev usnja, univerzalno nepremočno mazilo. Vsakovrstne tinte, svitla naravna crme za svitlo usnjato obuvalo in pisarni pečatni vosek. 33 52-14

Najpristronejšo zahvalo izrekamo za toli ljubeznivo sožalje ob nepričakovani smrti iskreno ljubljene nepozabnega očeta, za mnogobrojno spremstvo k zadnjemu počitku in za krasne vence.

V Ljubljani, dné 12. aprila 1896.

287 1-1

Obitelj Hohn.

Konjski cvet

(pomnoženi restitucijski tok)

steklenica 1 gld., 5 steklenic 4 gld.

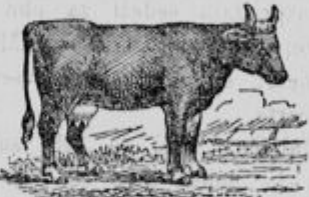
rabi se za drgnjenje v krepilo konjskih udov. Ta

cvet, mnogo let po izkušenih živinozdravnikih in od praktičnih poljedelcev priznan kot krepljen, lajša otrplost konjskih udov ter služi v krepilo pred in v restitucijo (očiščenje) po kakem trudapolnem delu.

Skušena redilna štupa za živino,

za konje rogato živino, ovce, prašiče i. t. d.

Rabi se skoro 40 let z najboljšim uspehom večinoma po hlevih, ako živinče nemore jesti; zboljšuje mleko.

Zametek z rabilnim navodom vred velja

50 kr., 5 zametkov z rabilnim navodom samo 2 gld.

priporoča in razpošilja na vse strani s prvo pošto

lekarnar

113 3

Ubalđ pl. Trnkóczy, Ljubljana, Kranjsko.

Št. 11.990

Razglas.

284 1-1

Z ozirom na razpis natečaja za dobavo škie za zgradbo novega poslopja na mestu bivše vsled potresa podrte hiše meščanske bolnice v Ljubljani podpisani mestni magistrat priobčuje v seji magistratnega gremija dné 10. aprila t. l. izvoljene člane komisijona za presojo konkurenčnih izdelkov in sicer:

profesor **J. Gnesda**, načelnikov namestnik odbora

za gospodarsko nadzorstvo o meščanski imovini,

mestni nadinženr **J. Duffé**,

deželni inženr **Ivan Vladimir Hrásky**,

deželni inženr **A. Klinar**,

bankir in veletržec **J. C. Mayer**,

občinski svetovalec **dr. J. Stare** in

c. kr. nadinženr **Fr. Žužek**.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 11. aprila 1896.

Minuendo-dražba.

Vsled novega pregleda temelja, tlaka in kanalov pri župni cerkvi v **Zagorji ob Savi** se, pod že objavljenimi pogoji, zopet **NOVA dražba**, ki se bo vršila dné 20. aprila 1896 v župnišču v **Zagorji**, še enkrat razpisuje.

Načrti in drugo je ondi v pregled.

Zagorje ob Savi, dné 11. aprila 1896.

278 3-1

J. Gross.

Razpis službe.

Konsumno društvo v Starem Trgu pri Ložu razpisuje

službo prodajalca

v svoji prodajalnici z mesečno plačo 40 gld.

Zahteva se, da je prodajalec izvežban v manufakturi in speceriji, in nadalje primerna varščina po dogovoru. — Oglasila se sprejemajo do konec aprila. — Službo je nastopiti začetkom maja.

280 4-1

Odbor.

Sarg-ovo

priznано neobhodno potrebno sredstvo za čiščenje zob je

mного **milijonkrat**

preizkušen in potrjen, zobnozdravilstveno priporočan kot najboljšo

sredstvo za ohranitev zdravih in lepih zob.

Dobiva se povsod. 710 30-18

Dunajska borza.

Dné 13. aprila.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 10 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 " 20 "
Avstrijska zlata renta 4%	122 " 50 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 " 20 "
Ogerska zlata renta 4%	121 " 95 "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 " 10 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	984 " — "
Kreditne delnice, 160 gld.	362 " 50 "
London vista	120 " 50 "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 " 90 "
20 mark	11 " 78 "
20 frankov (napoleonador)	9 " 56 $\frac{1}{2}$ "
Italijanski bankovci	44 " 80 "
C. kr. cekini	5 " 66 "

Dné 11. aprila.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	150 gld. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	157 " 75 "
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	194 " — "
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 " 10 "
Tisine srečke 4%, 100 gld.	141 " — "
Dunavske vravnave srečke 5%	127 " 50 "
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	107 " 50 "
Posojilo goriškega mesta	112 " — "
4% kranjsko deželno posojilo	98 " 35 "
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 " 20 "
Priporitne obveznice državne železnice	220 " — "
" " južne železnice 3%	167 " — "
" " južne železnice 5%	130 " — "
" " dolenskih železnic 4%	99 " 50 "

Kreditne srečke, 100 gld.	204 gld. 50 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	189 " — "
Avstrijskega rubečega križa srečke, 10 gld.	18 " 50 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	25 " 75 "
Salmove srečke, 40 gld.	69 " 25 "
St. Genois srečke, 40 gld.	71 " 50 "
Waldsteinove srečke, 20 gld.	61 " — "
Ljubljanske srečke	21 " 75 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	158 " 75 "
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3440 " — "
Akcije tržaškega Lloyd, 500 gld.	446 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	97 " 75 "
Dunajskih lokal. železnic delniška družba	63 " — "
Montanska družba avstr. plan.	86 " 25 "
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	160 " — "
Papirnih rubljev 100	137 " — "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Kavarovanje za zgube pri izrebanju, pri izrebanju najmanjšega dobitka. Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„M E R C U R“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti do dosuge kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.